

NEDEĽA
Božieho slova

NEDEĽA BOŽIEHO SLOVA

21. január 2024

SVÄTÁ OMŠA

ÚVODNÉ POZNÁMKY

Má byť zrejmé, že vo svätej omši sú dva stoly: stôl Božieho slova – ambóna, a stôl Eucharistie – oltár. Ambóna sa pripodobňuje oltáru v tom zmysle, že Slovo, ktoré sa najprv ohlasuje z ambóny, sa stáva Telom na oltári. Preto nech sa nepripravuje trón pre Evanjeliár na inom mieste, než je ambóna. Položenie Evanjeliára na oltár na začiatku svätej omše dáva Evanjeliáru výnimočnú poctu. Keďže oltár je symbolom samého Krista, iba Eucharistia a Kniha evanjelií majú výsadu byť na ňom položené. Toto gesto polozenia je tak istým spôsobom podobné vystaveniu Najsvätejšej Sviatosti. Tým sa má vyjadriť vnútorná dispozícia veriacich: Božie slovo prichádza a zaujme centrálné miesto v spoločenstve.

1. Ambóna nech je vyzdobená a pri nej nech sa pripraví vyvýšený a vyzdobený podstavec – trón, dobre viditeľný celému spoločenstvu, kde sa po ohlásení evanjelia položí otvorený Evanjeliár.

2. Na abakus alebo iné vhodné miesto sa pred svätou omšou položia knihy Svätého písma, ktoré sa odovzdajú rôznym zástupcom farského spoločenstva (rodine, mladému človeku - študentovi, mladému páru, rehoľníkovi, staršiemu človeku, mimoriadnemu vysluhovateľovi svätého prijímania pre chorých).

3. Svätá omša sa začína zvyčajným spôsobom. Veľmi sa odporúča, aby sa konal slávnostný sprievod s kadidlom, krížom a dvomi sviecami. V sprievode ide pred celebrantom diakon, alebo ak ho niet iný koncelebrujúci kňaz, alebo ak ich niet lektor, ktorý nesie Evanjeliár mierne zdvihnutý (nie však Lekcionár). Ak je to možné, nech ho sprevádzajú iné dve sviece. Bez pokľaknutia alebo úklonu obíde oltár a úctivo položí Evanjeliár na oltár do stredu.

POZDRAV NA ÚVOD

4. Po úvodnom pozdrave sa celebrant prihovorí ľudu týmito alebo podobnými slovami:

Boh, ktorý nám dal podiel na svojej nesmiernej láske, poslal svoje Slovo medzi nás, aby sme poznali jeho lásku. Ježiš Kristus sa stal človekom, ukázal nám milosrdnú tvár Otca a priniesol nám radostnú zvesť o odpustení.

Dnes slávime s celou Cirkvou Nedel' u Božieho Slova. Otvorme svoje srdcia Božiemu pôsobeniu vo Svätom písme, aby sme objavili zmysel nášho života vo svetle Slova, ktoré sa stalo telom.

Vo chvíli ticha prosme Pána o odpustenie našich hriechov, aby sme dôstojne prijali jeho Slovo a slávili Eucharistiu.

ÚKON KAJÚCNOSTI

5. Po krátkej chvíli ticha celebrant prednesie tieto vzývania:

Večné Slovo, ktoré si sa stalo človekom a svojím slovom si uzdravoval a odpúšťal: Pane, zmiluj sa.

Svojím slovom nás voláš k obráteniu, aby sme Ťa nasledovali: Kriste, zmiluj sa.

Tvoje slovo mocou Ducha Svätého pretvára ľudské srdcia: Pane, zmiluj sa.

6. Potom, ako je predpísané, nasleduje hymnus Sláva Bohu na výsostiach.

LITURGIA SLOVA

Keďže ohlasovanie Slova nadobúda hodnotu spásnej udalosti, v ktorej sa sprítomňujú udalosti dejín spásy, treba pri ohlasovaní Božieho slova dbať na čo najväčšiu dôstojnosť. Nejde o obyčajné čítanie textu, ale o ohlasovanie prítomnosti živého Boha, ktorý dáva poznať svoje spásonosné dielo. Preto je lektor prvým sprostredkovateľom Slova Boha, a tak pomáha liturgickému zhromaždeniu prijať posolstvo. Lekcionár a Evanjeliár sú liturgické knihy, ktoré obsahujú celé Božie slovo ohlasované pri eucharistických sláveniach. Preto musia byť aj navonok dôstojné, aby boli schopné vzbudiť zmysel pre Boha, ktorý hovorí k svojmu ľudu. Z tohto dôvodu nie sú vhodné na ohlasovanie Božieho slova iné náhradné pastoračné pomôcky, ako napr. brožúrky alebo listy papiera. Aj samotná liturgická kniha by totiž mala byť zjavením Božej krásy uprostred jeho ľudu. Keď diakon alebo kňaz vezme z oltára Evanjeliár, znamená to, že slová, ktoré sa budú čítať nie sú jeho, ale Ježiša, Pána dejín a Cirkvi. Ohlasovaniu evanjelia treba venovať maximálnu pozornosť, preto mu predchádza incenzácia.

7. Liturgia Slova sa slávi zvyčajným spôsobom.

8. Pred ohlasovaním evanjelia sa Evanjeliár nesie v procesii s dvomi sviecami od oltára k ambóne, kde sa incenzuje. Posluhujúci so sviecami stoja pri ambóne počas ohlasovania evanjelia.

INTRONIZÁCIA BOŽIEHO SLOVA

Počas veľkých ekumenických koncilov vznikla tradícia umiestňovať Knihu evanjelia na trón, aby sa zdôraznilo prvenstvo Božieho slova. To sa stalo aj na Druhom Vatikánskom koncile.

9. Po prečítaní evanjelia diakon alebo kňaz pobožká posvätný text. Ak sláveniu predsedá biskup, po prečítaní prinesie diakon alebo kňaz biskupovi Evanjeliár, aby ho pobožkal a udelil s ním ľudu požehnanie. Potom sa celebrant prihovori ľudu týmito slovami:

Teraz knihu Božieho slova (slávnostne ponesieme v procesii a) položíme na trón pri ambóne. Týmto symbolickým gestom nielen vyzdvihujeme Sväté písmo uprostred nášho modliaceho sa spoločenstva, ale aj prejavíme ochotu klásť ho na prvé miesto v našom každodennom živote. Nech sa tak Božie slovo stane majákom

nášho života, ktorý osvetľuje naše rozhodnutia a povzbudzuje nás konať podľa Božej vôle.

10. Potom diakon alebo kňaz Evanjeliár slávnostne položí na pripravený trón pri ambóne. otvorí ho, vedľa neho sa položia dve sviece, a znova sa incenzuje. Tento trón môže byť vyzdobený kvetmi. Ak to miestne okolnosti dovoľia, nech sa Evanjeliár prinesie k trónu pri ambóne v procesii s kadidlom a dvomi sviecami prechádzajúc pomedzi ľud cez kostol.

11. Nasleduje homília, ktorá sa prednesie z ambóny.

ODOVZDANIE SVÄTÉHO PÍSM

Odovzdanie Svätého písma veriacim je aktom dôvery, v ktorom sa Božie slovo odovzdáva a zveruje do rúk ľudí, ktorí sú odteraz zodpovední za jeho prijatie a odovzdávanie. Aby ho človek mohol odovzdávať, musí ho najprv prijať. Je totiž „márne hlásanie Božieho slova, ak najprv nebolo prijaté srdcom“ (sv. Augustín, Homília 179, 1).

12. Po skončení homílie sa knihy Svätého písma, pripravené na stolíku, odovzdajú zástupcom farského spoločenstva. Celebrant sa postaví pri sedadle a prihovori sa ľudu týmito slovami:

Drahí bratia a sestry, evanjelista Ján nám pripomína: „Večný život je v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista“ (Jn 17, 3). Aj my chceme poznať Boha, ktorý sa nám zjavuje vo svojom Slove. Preto chceme prijať Božie slovo, uvedomovať si dôležitosť jeho každodenného čítania, aby sme tak mohli žiť stále v hlbšom spojení s Ježišom Kristom. Obráťme sa teraz v modlitbe k Bohu.

13. Po krátkej chvíli ticha sa celebrant modlí s rozopätými rukami týmito slovami:

**Nebeský Otče,
chválime Ťa a vebíme za všetky divy tvojej lásky.
Z vody a z Ducha Svätého
si nás povolal za svojich synov a dcéry
k novému životu v lone matky Cirkvi
a teraz nás pozývaš, aby sme počúvali a zvestovali Slovo,
ktoré prináša spásu.
Ježiš Kristus, Slovo, ktoré sa stalo človekom,
nech nás privádza k poznaniu tajomstva,
ktoré si skryl pred múdrymi a rozumnými
a zjavil si ho maličkým.
Daj, nech otvárame svoje srdcia,
aby sme porozumeli slovám Svätého písma.
Nech sme živým svedectvom evanjelia,
ktoré je zapísané v týchto knihách.
Nech sa za nás prihovára nebeská Matka Panna Mária, sídlo múdrosti,
ktorá ako prvá prijala do svojho materinského lona vtelené Slovo.**

**A tvoj Duch Svätý nech každému z nás
udelí milosť spolupráce pri ohlasovaní tvojho Slova
na tvoju česť a slávu.**

Skrze Krista, nášho Pána. Amen.

14. Celebrant sa postaví pred oltár a posluhujúci mu postupne podávajú knihy Svätého písma, ktoré odovzdá jednotlivým zástupcom farského spoločenstva prichádzajúc k nemu v sprievode za sebou. Pri odovzdávaní knihy Svätého písma hovorí:

Rodine

Drahí manželia a rodiny, prijmite Sväté písmo. Čítajte, hlásajte a žite s radosťou Božie slovo. Amen.

Mladému človeku

Drahí študenti, prijmite Sväté písmo. Čítajte, hlásajte a žite s radosťou Božie slovo. Amen.

Mladému páru

Drahí mladí, prijmite Sväté písmo. Čítajte, hlásajte a žite s radosťou Božie slovo. Amen.

Rehoľníkovi

Drahí zasvätení, prijmite Sväté písmo. Čítajte, hlásajte a žite s radosťou Božie slovo. Amen.

Staršiemu človeku

Drahí seniori, prijmite Sväté písmo. Čítajte, hlásajte a žite s radosťou Božie slovo. Amen.

Mimoriadnemu vysluhovateľovi svätého prijímania

Zaneste aj chorým Sväté písmo. Nech čítajú a s dôverou prijímajú Božie slovo plné útechy. Amen.

15. Po odovzdaní kníh Svätého písma nasleduje Vyznanie viery.

SPOLOČNÉ MODLITBY

Bratia a sestry, Pán Ježiš aj nám, rovnako ako apoštolom, otvára myseľ, aby sme porozumeli Písmu, a povzbudzuje nás, aby sme mu, zhromaždení v jeho mene, predniesli svoje prosby.

1. Ježišu, Božie slovo,
pomáhaj svojej Cirkvi,
aby aj v dnešných časoch ohlasovala evanjelium
s odvahou a horlivosťou apoštolov.

R. Prosíme Ťa, vyslyš nás.

2. Ježišu, obraz Otca,
veď svojím Duchom kresťanských politikov,
aby hodnoty Svätého písma
vnášali do života celej spoločnosti.

3. Ježišu, nebeský Učiteľ,
posilňuj kresťanských teológov,
aby svoje štúdium a náuku
stavali vždy na múdrosti Svätého písma.

4. Ježišu, zasľúbený Mesiáš,
zapáľ srdcia kresťanov všetkých vyznaní,
aby v jednote viery prameniacej z Božieho slova
vyznávali, že si Boží Syn.

5. Ježišu, náš Boh a Pán,
privádzaj naše spoločenstvo k túžbe
denne sa živiť múdrosťou biblickej náuky,
aby sme správne verili a podľa viery aj žili.

**Pane Ježišu Kriste,
Skrze teba Otcovým slovom povstal celý svet;
Prijmi naše dnešné prosby
A láskavo ich vyslyš.
Lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov.**

Nasleduje slávenie svätej omše zvyčajným spôsobom.

SLÁVNOSTNÉ POŽEHNANIE

Kňaz vystrie ruky nad ľud a hovorí:

**Boh, ktorý v Kristovi zjavil svoju pravdu a lásku,
nech vás urobí apoštolmi evanjelia
a svedkami jeho lásky vo svete.**

R. Amen.

**Pán Ježiš, ktorý prisľúbil svojej Cirkvi,
že bude prítomný až do konca čias,
nech vedie vaše kroky a riadi vaše slová.**

R. Amen.

**Nech je Duch Pánov nad vami,
aby ste pri prechádzaní ulicami sveta
evanjelizovali chudobných a potešovali skrúšených srdcom.**

R. Amen.

**A požehnanie všemohúceho Boha, ✚ Otca i Syna i Ducha Svätého, nech zostúpi na
vás a zostane vždy s vami.**

R. Amen.

